

طرح درس اپیدمیولوژی پیشرفته- دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری سلامت جامعه

تعداد و نوع واحد: دو واحد نظری محل اجرا: پایون دانشجویان ارشد- دانشکده بهداشت

پیش نیاز: ندارد

هدف کلی:

آشنائی دانشجویان ارشد پرستاری سلامت جامعه با اصول اپیدمیولوژی پیشرفته در پایان درس انتظار می رود دانشجو با مفاهیم و کاربردهای علم اپیدمیولوژی آشنا باشد

اهداف اختصاصی:

دانشجو در پایان این درس باید:

- با مفهوم سلامت و بیماری از دیدگاه همه گیرشناسی آشنا شده باشد.
- مفاهیم و مدل‌های همه گیرشناسی را درک کند.
- همه گیرشناسی توصیفی (شخص، زمان و مکان) را شرح دهد.
- توانایی افتراق بین انواع مطالعات اپیدمیولوژیک را کسب کرده باشد.
- توانایی لازم برای جستجوی روابط علیتی را از طریق مطالعات اپیدمیولوژیک را به دست آورده باشد
- توانایی محاسبه و تفسیر اندازه های ابتلا و میرایی را کسب کرده باشد.
- منابع کسب اطلاعات در سلامت اجتماعی را فهرست نماید.
- با پاره ای از شاخص های مهم بهداشتی جامعه آشنا شده باشد.
- حرکات جمعیت و تاثیر آن بر بهداشت و سلامت جامعه را شرح دهد.
- با اصول غربالگری در کشف بیماری ها آشنا شده باشد.
- جنبه های اپیدمیولوژیک بیماریهای عفونی را تشخیص دهد.
- با روش های مطالعه در بیماری های مزمن آشنا شده باشد.

روش تدریس:

این درس به صورت دانشجو-محور، از طریق جلسات بحث و تبادل نظر، بر اساس یادگیری فعال و با هدایت مدرس ارائه می شود؛ به اینصورت که پس از برگزاری جلسه اول (معارفه، جایابی، معرفی طرح درس و ارائه کلیات درس توسط

مدرس) مسئولیت تهیه و ارائه مباحث بر عهده دانشجویان خواهد بود. دانشجویان موظفند پیش از برگزاری هر جلسه درس سئوالات یا ابهامات و یا نکات مهم درس را برای مدرس ارسال کنند. در هر جلسه پس از ارائه مبحث، سئوالات و ابهامات مورد بحث و بررسی قرار می گیرد.

جدول برنامه آموزشی و محتوی آموزشی جلسات

جلسه	عنوان	موضوعات مورد بحث	مسئول ارائه
۱	همه گیرشناسی کاربردی	معارفه-طرح درس-کلیات-تاریخچه	دکتر علی عالمی
۲	فصل اول-آشنایی با سلامت و بیماری از دیدگاه همه گیرشناسی	پزشکی اجتماعی-تعریف همه گیر شناسی-نیاز به میزان ها- سلامت و بیماری-سیر طبیعی بیماری-سطوح پیشگیری-کاربرد پیشگیری در ارتباط با سیر طبیعی	دانشجو-دکتر علی عالمی
۳	فصل دوم- مفاهیم و مدل های همه گیر شناسی	دامنه همه گیر شناسی-تغییرات شدت بیماری-مدل های بیماری-رابطه همه گیر شناختی بین بیماری های عفونی و مزمن-مفاهیم بوم شناختی و مبارزه با بیماری ها	دانشجو-دکتر علی عالمی
۴	فصل سوم-همه گیر شناسی توصیفی: شخص	سن-جنس-گروه قومی و رنگ پوست-طبقه اجتماعی-شغل- وضعیت تاهل-سایر متغیرهای خانواده	دانشجو-دکتر علی عالمی
۵	فصل چهارم-همه گیر شناسی توصیفی: مکان و زمان	مکان (مرزهای طبیعی-تقسیم بندی سیاسی-ترسیم عوامل محیطی-اختلاف های بین شهر و روستا-مقایسه های بین المللی-مطالعه مهاجرین) زمان (روند دیرپا-تغییرات دوره ای) خوشه در زمان و مکان	دانشجو-دکتر علی عالمی
۶	فصل پنجم-جستجوی روابط علیتی: مطالعات مشاهده ای	مطالعات مشاهده ای در برابر مطالعات تجربی-تجارب طبیعی- مفهوم علیت و مراحل اثبات روابط علیتی-رابطه مصنوعی- رابطه غیر مستقیم-رابطه علیتی-ضوابطقضاوت علیتی بودن یک رابطه-کاربرد ضوابط	دانشجو-دکتر علی عالمی

۷	فصل ششم-کارآزمایی های مربوط به پیشگیری و درمان	اصول اجرایی کارآزمایی ها-جمعیت های مرجع و آزمایشی- تخصصی افراد-تحلیل رفتن افراد در طول مطالعه-جلوگیری از تورش (سوگرایی)-نمونه هایی از کارآزمایی های موفق- ملاحظات اخلاقی-	دانشجو-دکتر علی عالمی
۸	فصل هفتم-اندازه های ابتلا و میرایی	میزان های بروز و شیوع-میزان های خام، اختصاصی و تطبیق شده-منابع مهم خطا در اندازه گیری بیماری ها-استفاده از نمونه غیرتصادفی از جمعیت مورد نظر-عدم شرکت قسمتی از جمعیت مورد نظر-تغییرات مربوط به انجام و ثبت مشاهدات- تغییرات مربوط به درک از بیماری و رفتار در مقابل بیماری- تغییرات مربوط به در دسترس بودن منابع درمان	دانشجو-دکتر علی عالمی
۹	فصل هشتم-منابع اطلاعات در سلامت اجتماعی	سرشماری-آمار حیاتی-گواهی فوت-گواهی تولد زنده- گواهی مرگ جنینی-زیچ حیاتی-اطلاعات مربوط به ابتلاء- سوابق بهداشتی متصل	دانشجو-دکتر علی عالمی
۱۰	فصل نهم-پاره ای از شاخص های بهداشتی جامعه	شاخص های اختصاصی علتی-نسبت میرایی-مرگ نوزادان، شیرخواران و کودکان-مقایسه های بین المللی-مرگ جنینی و قبل از تولد-مرگ مادران-امیدزندگی-اندازه گیری ناتوانی- شاخص های خلاصه شده بهداشت	دانشجو-دکتر علی عالمی
۱۱	فصل دهم-حرکات جمعیت و بهداشت	عوامل موثر در حرکات جمعیت-هرم جمعیت-جمعیت جهان- مراحل توسعه جمعیت-روند تغییرات جمعیت در ایران-اثرات تغییرات جمعیت بر سلامت جامعه	دانشجو-دکتر علی عالمی

۱۲	فصل یازدهم-غربالگری در کشف بیماری و حفظ سلامت	تعریف غربالگری-ضوابط ارزشیابی آزمایش های غربالگری- اصول زیربنایی برنامه های غربالگری-موقعیت فعلی غربالگری برای بیماری های خاص -	دانشجو-دکتر علی عالمی
۱۳	فصل دوازدهم-جنبه های همه گیر شناختی بیماری های عفونی	مخزن ها-ساختارهای انتقال عفونت-انواع همه گیری ها- بعضی جنبه های انتقال شخص به شخص بیماری ها-مصونیت گروهی-میزان حمله ثانوی-خلاصه ای از بررسی یک همه گیری-مفاهیم زیربنایی کنترل بیماری های عفونی-مراقبت از بیماری-ریشه کنی بیماری-	دانشجو-دکتر علی عالمی
۱۴	فصل دوازدهم-ضمیمه	بیماری های عفونی شایع در ایران	دانشجو-دکتر علی عالمی
۱۵	فصل سیزدهم-روش های مطالعه بیماری های مزمن	مشکلات موجود در سبب شناسی بیماری های مزمن - برخوردهای تحلیلی سبب شناسی بیماری های مزمن-مطالعه گذشته نگر-مطالعه آینده نگر-انتخاب روش های مطالعه-پیش آگهی در بیماری های مزمن	دانشجو-دکتر علی عالمی
۱۶	جلسه رفع اشکال		دانشجویان-دکتر علی عالمی

		امتحان نهایی ترم	۱۷
--	--	------------------	----

وظایف و تکالیف دانشجویان:

- حضور دانشجویان در کلاس ها
- مطالعه مطالب ارایه شده همزمان با جلسات درس
- مشارکت فعال در فرآیند آموزش از طریق شرکت در مباحث طرح شده در کلاس، همچنین از طریق بخش گفتگو و پیام های سامانه نوید

نحوه ارزشیابی دانشجو:

- مبتنی بر فعالیت
- قبل از برگزاری جلسه آموزشی:
- مطالعه فصول توسط تمامی دانشجویان، ارسال سئوالات، ابهامات و نکات مهم
- مطالعه فصول، تهیه و ارسال فایل پاورپوینت، ارسال سئوالات، ابهامات و نکات مهم توسط دانشجوی مسئول ارایه
- ارسال به هنگام تکالیف
- حین برگزاری جلسه آموزشی:
- نحوه ارایه دانشجوی مسئول
- مشارکت سایر دانشجویان در مباحث کلاسی
- پس از برگزاری جلسه آموزشی:
- ارسال نمره ارزشیابی دانشجوی ارایه دهنده از سوی دیگر فراگیران !!!
- آزمون نهایی

منابع:

- منبع اصلی:

- همه گیرشناسی کاربردی. تألیف: دکتر حسین ملک افضلی، دکتر کیومرث ناصری

- منابع اضافی:

- درآمدی بر اپیدمیولوژی. تألیف: مازنر و کرامر – ترجمه: دکتر محسن جانقربانی آخرین

چاپ

- اپیدمیولوژی گوردیس ترجمه: دکتر صباغیان، دکتر هلاکوئی
- مرجع اپیدمیولوژی بیماری شایع – دکتر پروین یآوری و همکاران (ویراست دوم) – ویژه بخش ضمیمه فصل دوازدهم

پیروز باشید